

رابطه بین هیجان خواهی و تاب آوری با آمادگی به اعتیاد در دانشجویان

The Relationship between Excitement and Recursion with Readiness for Addiction in Students**Jahangir Karami**Assistant Professor of
Psychology, University of Razi
J.karami@razi.ac.ir

دکتر جهانگیر کرمی

استادیار روانشناسی دانشگاه رازی

شیوا افشک

Shiva AfshangM.A student of psychology, University
of Razi

کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه رازی

چکیده**Abstract**

The purpose of this study was to investigate the relationship between sensation seeking and addiction potential in student all sections were Razi University of Kermanshah. 200 student (100 male, 100 female) for sampling was selected by cluster sampling. To collect data from the Zuckerman Sensation Seeking Scale, Resilience scale from the Conner and Davidson, Addiction Potential Scale from the Zargar. To analyze the data using Correlation, multiple regression analysis, and T-test. The results showed that resilience and addiction potential there is a significant negative relationship. Also, between sensation seeking and its subcomponent (experience-seeking, adventure, boredom-taking and escape from inhibition) there is a significant positive relationship. Regression analysis showed that resilience and experience-seeking experience with the beta coefficient of the order of 898/4 and 194/0 were useful in predicting the ability to predict the readiness for addiction. There is a significant difference between boys and girls in addiction potential, sensation seeking component Minister experience

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه ی هیجان خواهی و تاب آوری با آمادگی به اعتیاد در دانشجویان کلیه مقاطع رازی کرمانشاه بود. دویست نفر از دانشجویان (۱۰۰ نفر دختر، ۱۰۰ نفر پسر) به صورت نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای انتخاب شد. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه هیجان خواهی زاگرن، تاب آوری کانر و دیویدسون و پرسشنامه آمادگی به اعتیاد زرگر استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده ها از شاخص های آماری همبستگی، تجزیه و تحلیل رگرسیون چند متغیری و آزمون تی استفاده شد. نتایج نشان داد که بین تاب آوری و آمادگی به اعتیاد رابطه منفی معنا داری وجود دارد. هم چنین بین هیجان خواهی و زیر مولفه های آن (تجربه طلبی، ماجراجویی، ملال پذیری و گریز از بازداری) رابطه مثبت معنا داری وجود دارد. تجزیه و تحلیل رگرسیون نشان داد که تاب آوری و تجربه طلبی با ضریب بنای به ترتیب $4/898$ و $0/194$ در پیش بینی موثر بودند یعنی توان پیش بینی آمادگی به اعتیاد را دارند. در متغیر آمادگی به اعتیاد، هیجان خواهی و زیر مولفه های تجربه طلبی، ملال پذیری و گریز از بازداری بین دختر و پسر در تفاوت معنا داری وجود دارد. با توجه

The Relationship between Excitement and Recursion with Readiness for Addiction in

seeking boredom and avoid inhibition. The results, it can be concluded that between sensation seeking and addiction potential technology Vtab there is a relationship.

Keywords: sensation seeking, resilience, addiction potential

به نتایج پژوهش می توان نتیجه گرفت که بین هیجان خواهی و تاب آوری با آمادگی به اعتیاد رابطه وجود دارد.

واژه های کلیدی: آمادگی به اعتیاد، هیجان خواهی، تاب آوری

مقدمه

یکی از معضلات مهم و اساسی در دنیای کنونی اعتیاد به مواد مخدر است. علیرغم تلاش های فراوان و هزینه های سنگین مبارزه با آن نمی توان راه حل مناسب و قابل قبولی برای چیره شدن بر این مشکل جهانی به دست آورد (رضایی و صنوبری، ۱۳۹۲). اعتیاد یا سوء مصرف موادمه حالتی گفته می شود که فرد علیرغم عواقب و علایم نامطلوب ناشی از مصرف، اقدام به ادامه مصرف مادهای را می کند که در وی ایجاد تغییرات خلقی یا رفتاری کرده یا دچار اختلالات عصبی ناشی از آن رفتارها می شود. (انگرس، ۲۰۰۸)

دفتر مواد مخدر و جرم سازمان ملل متحد ۲۰۰۸ شمار مصرف کنندگان مواد مخدر را بین جمعیت ۱۵-۶۴ ساله در سراسر جهان ۲۰۰۸ میلیون یا ۰/۰۵٪ کل جمعیت جهان برآورد کرده است. برخی گزارش ها در کشور ما شمار مصرف کنندگان مواد مخدر را نزدیک به ۳/۳ تا ۱/۸ میلیون نفر اعلام کرده اند. (حاجی حسینی ۱۳۹۰)

یافته های جدید بالینی نشان می دهد که در شکل گیری اعتیاد در زمینه های رشدی ناسالم و استعداد و آمادگی به اعتیاد نقش اساسی دارد و نظریه استعداد اعتیاد بیان می کند برخی از افراد مستعد اعتیاد هستند و اگر در معرض آن قرار بگیرند مبتلا می شوند. در حالی که اگر کسی استعداد نداشته باشد معتاد نمی شود. براساس اطلاعات موجود تا ۱۰ درصد افراد جامعه مستعد اعتیاد هستند. (پیران ۱۳۸۶ به نقل از عسگری ۱۳۹۰)

یکی از عوامل روانشناختی دیگر مرتبط با سوء مصرف مواد، هیجان خواهی است. هیجان خواهی به عنوان جستجوی هیجانها و تجارب متنوع، تازه، پیچیده و میل به خطر کردن تعریف شده است. (زاگرم، ۱۹۹۴) هیجان خواهی می تواند نقش مهمی در سبب شناسی اعتیاد ایفا کند. هیجان خواهی، نوعی تمایل برای شروع یک حرکت مشتاقانه در پاسخ به

¹ Andres

² Zakerman

محرک‌های جدید است. افراد با هیجان‌خواهی بالا معمولاً افراد تنوع‌طلب، کم‌حوصله، تکانشی در رسیدن به پاداش، ناتوان از پذیرش ناکامی و عموماً نظم‌ناپذیرند. (هاث^۱ ۲۰۰۲). به نقل از وطن‌خواه، اکبری، دلاور، ریاحی، پاک (۱۳۹۳)

پژوهش‌های زیادی در رابطه با هیجان‌خواهی و تاب‌آوری و ارتباط آن با آمادگی به اعتیاد انجام گرفته است. هماهنگ بر طبق نظریه زاگرم، افرادی با نمره‌ی حس‌جوئی بالا مانند افراد مستعد به مصرف مواد، احتمال بیشتری دارد که درگیر رفتارهای خطرناک برای جستجو یا به دست آوردن لذت شوند در صورتی که افراد دارای نمره‌ی حس‌جوئی پایین، ممکن است به دلایل دیگری دست به رفتارهای پرخطر بزنند. (کوپر و همکاران ۲۰۰۳، به نقل از محمودی ۱۳۹۰) در پژوهش‌های داخل‌کشور نیز رابطه‌ی هیجان‌خواهی و رفتارهای اعتیادی را تایید کرده است. به طوری که رابطه‌ی هیجان‌خواهی و رفتارهای اعتیادی را تایید کرده است. به طور مثال قاسمی، ربیعی، حقایق و پالانگ (۱۳۹۰) به مقایسه‌ی هیجان‌خواهی در افراد سالم و معتاد پرداختند که نتایج نشانگر تفاوت معنی‌دار بین دو گروه بود. در پژوهشی که توسط علی‌پور، سعیدپور و حسینی (۱۳۹۴) انجام شد. هیجان‌خواهی را در چهار گروه افراد دارای اعتیاد جنسی، اعتیاد به مواد محرک و اعتیاد به مواد افیونی با افراد بهنجار مقایسه کرد. به این نتیجه رسید که هیجان‌خواهی در سه گروه افراد معتاد به گونه‌ی معناداری از افراد به‌نجار بالاتر است. از دیگر مکانیزم‌های شناخته‌شده که بر گرایش افراد به مصرف مواد و وابستگی به آن تاثیر می‌گذارد تاب‌آوری است. منظور از تاب‌آوری فرآیند یا قابلیت‌سازگاری موفق با چالش‌ها یا شرایط تهدیدکننده است (اوشیو^۳ ۲۰۰۳)

مندل، مولت، براون^۴ (۲۰۰۶) تاب‌آوری را انعطاف‌پذیری موثر در برابر حوادث زندگی می‌دانند و بیان می‌کنند که تاب‌آوری توانایی‌سازگاری مناسب در زمان در معرض قرار گرفتن در زمینه‌های استرس‌زا و خطرناک یا تهدیدهای مهم است. به عبارت دیگر تاب‌آوری را توانایی بهبود، جبران و انعطاف‌پذیری بعد از مواجهه با حوادث استرس‌زا معرفی می‌کنند. در همین راستا مطالعات نشان داده است سو مصرف مواد با تاب‌آوری کم و سلامت روانی پایین مرتبط

¹ Huth

² Cooper

³ oshio

⁴ Mandel, mollett & brown

است (فریدلی، ۲۰۰۹). تاب آوری بالا با ایجاد انعطاف پذیری انطباقی منجر به کاهش سو مصرف مواد در نوجوانان می گردد. (باربارا و ویلند^۲ ۲۰۱۲)

در پژوهش محمودی (۱۳۹۰) متوجه شدند که در افرادی که احتمال سو مصرف مواد در آن‌ها بیشتر بود، میزان تاب آوری کمتر بود. هم چنین در پژوهشی که توسط اشرفی، محمدی و صادقی (۱۳۹۳) روی دانشجویان انجام شد به این نتیجه رسیدند که بین تاب آوری و آمادگی به اعتیاد رابطه معنا داری وجود دارد.

با نگاهی به آمار روز افزون اعتیاد به مواد مخدر به ویژه اشاعه ی آن در بین جوانان و نوجوانان نشان می دهد که نسل جوان در معرض افتادن در دام افتادن در اعتیاد است. از این رو لازم است بررسی های وسیع و جامعی در جهت شناخت عوامل زمینه ساز اعتیاد انجام گیرد. بنابراین در این پژوهش سعی بر آن است که به بررسی متغیرهایی که احتمالا می توانند نقشی در وابستگی به مواد مخدر داشته باشند، بپردازیم. هدف پژوهش حاضر بررسی هیجان خواهی و تاب آوری با آمادگی به اعتیاد در دانشجویان دانشگاه رازی کرمانشاه است .

روش

روش پژوهش حاضر از مقوله طرح های همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه ی دانشجویان دختر و پسر دانشگاه رازی کرمانشاه بودند که در سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ مشغول به تحصیل بودند. از آنجا که دانشگاه رازی دارای ۱۰ دانشکده می باشد و دسترسی به لیست تمام دانشجویان امکان پذیر نبود از مجموع ۱۰ دانشکده تعداد ۴ دانشکده علوم اجتماعی، فنی و مهندسی، علوم پایه و ادبیات انتخاب و سپس با ورود به کلاس هایی که امکان اجرای پرسشنامه وجود داشت تعداد ۲۰۰ دانشجوی (۱۰۰ دانشجوی پسر، ۱۰۰ دانشجوی دختر) از هر دانشکده ۵۰ نفر به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شد. پس از اجرای پژوهش داده ها با استفاده از ضرب همبستگی پیرسون، رگرسیون چند متغیری و آزمون t مورد تحلیل قرار گرفت.

ابزار

مقیاس تاب آوری کانر و دیدیسون^۳ این مقیاس ۲۵ سوال است و توسط کانر و دیدیسون (۲۰۰۳) جهت اندازه گیری قدرت مقابله با فشا و تهدید تهیه شده است. برای هر سوال طیف درجه

بندی پنج گزینه ای (کاملا نادرست تا همیشه درست) در نظر گرفته شده است. که صفر کاملاً نادرست تا چهار همیشه درست نمره گذاری می شود. این مقیاس اگر چه ابعاد مختلف تاب اوری را می سنجد ولی دارای یک نمره کل است. روایی مقیاس به روش تحلیل عوامل و روایی همگرا و واگرا، اعتبار به روش بازآزمایی و آلفای کرونباخ توسط سازندگان آزمون در گروه های مختلف (عادی و در خطر) احراز شده است. اعتبار مقیاس برابر $0/93$ حاصل شد. نتایج تحلیل عاملی به روش مولفه های اصلی بیانگر وجود یک عامل کلی در مقیاس بود. (بهادری ۱۳۸۹)

ابزار هیجان خواهی زاگرمین: زاگرمین فرم های مختلفی برای تعیین میزان هیجان خواهی افراد پیشنهاد کرده است. شکل پنجم آن اولین بار در کشورمان توسط محموددی شیرازی هنجاریابی شد، تا مواد این مقیاس با فرهنگ ایرانی منطبق شود. پرسش نامه این مقیاس ۴۰ ماده از ۱ تا ۴۰ با دو عبارت الف و ب در هر ماده است. آزمودنی پس از خواندن هر ماده باید با صداقت در یکی از مربعات مربوط به هر ماده علامت بگذارد. اگر پاسخ وی هماهنگ با کلید نمره گذاری باشد در ازای هر پاسخ هماهنگ با کلید، نمره یک دریافت می کند. پس از شمارش نمرات آزمودنی که از صفر تا ۴۰ می تواند باشد نمره هیجان خواهی فرد مشخص می شود. واریانس کل نمرات در ابزار استاندارد شده برابر $8/5772$ واریانس کل تست $38/93$ میانگین تست $21/02$ ، انحراف استاندارد مقیاس $6/24$ ، اعتبار کل تست $0/781$ و خطای استاندارد در کل تست برابر $2/92$ است. (محو شیرازی ۱۳۸۴)

مقیاس آمادگی به اعتیاد (APS): مقیاس آمادگی به اعتیاد را وید و بوچر (۱۹۹۲) ساخته اند و تلاش هایی در کشورمان برای تعیین روایی آن در کشور ایران صورت گرفته است. این پرسشنامه مقیاس ایرانی آمادگی به اعتیاد که زرگر (۱۳۸۶) با توجه به وضعیت روانی جامعه ی ایرانی ساخته است.

این پرسشنامه از دو عامل تشکیل شده است. (۳۶ ماده به اضافه ۵ ماده دروغ سنج دارد). نمره گذاری هر سوال بر روی یک پیوستار از صفر (کاملاً مخالفم) تا ۳ (کاملاً موافقم) است. برای محاسبه روایی این مقیاس از دو روش استفاده شده است. در روایی ملاکی پرسشنامه آمادگی به اعتیاد دو گروه معتاد و غیر معتاد را به خوبی از یکدیگر تمیز داده است. روایی سازه مقیاس از طریق همبسته کردن آن مقیاس با ۲۵ ماده (۴۵/۰ محاسبه شده است که در سطح $0/01$ معنادار

The Relationship between Excitement and Recursion with Readiness for Addiction in

است. پایایی مقیاس با فهرست علائم بالینی (SCL_25) با روش آلفای کرونباخ ۰/۹ که در حد مطلوب است. (به نقل از حاجی حسنی و همکاران ۱۳۹۱) در پژوهش کرمی (۱۳۹۱) آلفای کرونباخ در پرسشنامه ۰/۷۹ به دست آمد.

یافته ها

میانگین و انحراف معیار متغیرهای تحقیق در جدول ارائه شده است.

جدول ۱- آمار توصیفی متغیرهای مورد مطالعه

انحراف معیار	میانگین	
۱۴/۴۲۹	۳۷/۲۹	آمادگی به اعتیاد
۱۴/۶۵۸	۶۱/۰۷	تاب آوری
۴/۵۴۱	۶۱/۷۷	هیجان خواهی

همان طور که مشاهده می کنید میانگین و انحراف استاندارد برای آمادگی به اعتیاد به ترتیب ۳۷/۲۹ و ۱۴/۴۲۹ می باشد. میانگین و انحراف استاندارد برای تاب آوری به ترتیب ۶۱/۰۷ و ۱۴/۶۵۸ و هیجان خواهی به ترتیب ۶۱/۷۷ و ۴/۵۴۱ می باشد.

جدول ۲- ضرایب همبستگی پیرسون متغیرهای پیش بین با آمادگی به اعتیاد

۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	
						۱	۱. آمادگی به اعتیاد
						۱	۲. تاب آوری
				۱	**۰/۱۸۹	**۰/۳۶۷	۳. هیجان خواهی کل
			۱	**۰/۶۹۰	۰/۱۰۴	**۰/۳۱۲	۴. تجربه طلبی
		۱	**۰/۲۷۵	**۰/۶۹۰	۰/۰۵	**۰/۱۳۸	۵. ماجراجویی
	۱	۰/۰۸۵	**۰/۳۰	**۰/۵۷۱	**۰/۲۳۶	**۰/۳۳۸	۶. ملال پذیری
۱	**۰/۲۱۳	*۰/۱۶۴	**۰/۱۸۶	**۰/۵۶۹	**۰/۲۰۸	**۰/۱۸۴	۷. گریز از بازداری

همانگونه که در جدول نشان می دهد همبستگی تاب آوری با آمادگی به اعتیاد $0/512$ - می باشد که در سطح $0/01$ معنادار است. این نتایج نشان می دهد که بین تاب آوری و آمادگی به اعتیاد رابطه معکوس وجود دارد، یعنی هرچه تاب آوری افزایش پیدا کند آمادگی به اعتیاد کاهش پیدا می کند. هم چنین بین هیجان خواهی کل با آمادگی به اعتیاد همبستگی $0/367$ وجود دارد که نشان می دهد بین هیجان خواهی و آمادگی به اعتیاد رابطه مستقیم وجود دارد. در مورد زیر مولفه های هیجان خواهی به ترتیب همبستگی های زیر به دست آمد: تجربه طلبی $0/312$ ، ماجراجویی $0/138$ ، ملال پذیری $0/338$ ، گریز از بازداری $0/184$ است که همگی معنادار بودند.

برای پیش بینی آمادگی به اعتیاد استفاده شد. مدل استفاده شده نشان داد که نتایج معنادار است و با ضریب تعیین $0/423$ قادر است تأثیر متغیر های پیش بین را از روی متغیر ملاک تبیین کند. نتایج تحلیل رگرسیون در جدول ۲ آمده است.

جدول ۳- نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیون

Sig	R^2	F	MS	Df	SS	
$0/000$	$0/423$	$13/845$	$1751/719$	۱۰	$17517/185$	رگرسیون
			$126/527$	۱۸۹	$2393/570$	باقیمانده
				۱۹۹	$41430/755$	کل

نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیونی نشان داد که تاب آوری و تجربه طلبی با ضریب بتای به ترتیب $4/898$ - و $0/194$ در پیش بینی موثرند. یعنی تاب آوری و تجربه طلبی توان پیش بینی آمادگی به اعتیاد را دارند. خلاصه نتایج در جدول شماره ۴ آمده است.

جدول ۴- خلاصه نتایج تجزیه و تحلیل رگرسیون داده ها

Sig	T	β	B	
$0/035$	$2/122$	$-4/898$	$-4/821$	تاب آوری
$0/002$	$0/085$	$0/194$	$1/592$	تجربه طلبی
$0/262$	$1/125$	$0/065$	$0/417$	ماجراجویی
$0/74$	$1/797$	$0/112$	$1/046$	ملال پذیری
$0/862$	$0/174$	$0/010$	$0/095$	گریز از بازداری

The Relationship between Excitement and Recursion with Readiness for Addiction in

استفاده شد. نتایج نشان داد که در متغیر T در مورد مقایسه دو جنس از نظر متغیرهای مورد پژوهش از آزمون آمادگی به اعتیاد، هیجان خواهی وزیر مولفه های تجربه طلبی، ملال پذیری و گریز از بازداری بین دختر و پسر در سطح ۰/۰۵ تفاوت معناداری وجود دارد. خلاصه نتایج در جدول ۵ آمده است.

جدول ۵- خلاصه نتایج آزمون تی

Sig	df	T	
۰/۰۰۰	۱۸۵/۰۶۲	۴/۹۰۲	آمادگی به اعتیاد
۰/۰۲۰	۱۹۸	۲/۳۴۶	هیجان خواهی کل
۰/۰۲۱	۱۹۸	۲/۳۱۸	تجربه طلبی
۰/۳۱۹	۱۹۸	۱/۰۰۰	ماجرای خوبی
۰/۰۰۰	۱۹۸	۳/۶۴۳	ملال پذیری
۰/۰۳۳	۱۹۸	۲/۱۵۱	گریز از بازداری

۰/۰۵P<

بحث و نتیجه گیری

با توجه به نتایج پژوهش حاضر بین آمادگی به اعتیاد و هیجان خواهی وزیر مولفه های آن رابطه مثبت معنی داری وجود دارد. که با بررسی های کوپر و همکاران (۲۰۰۳)، قاسمی و همکاران (۱۳۹۰)، وطن خواه و همکاران (۱۳۹۳)، علی پور و همکاران (۱۳۹۴) همسو می باشد. به این معنا که افرادی که در مقیاس هیجان خواهی نمرات بالاتری کسب نمودند، آمادگی بیشتری نسبت به اعتیاد داشتند. افراد هیجان خواه انسان هایی هستند که در باروری تجارب درونی و دنیای بیرون کنجکاو بوده و زندگی آن ها سرشار از تجربه است. این افراد طالب لذت بردن از نظریه های جدید و غیر متعارف هستند و در مقایسه با افرادی که در این شاخص نمرات پایین تری کسب می کنند احساسات مثبت و منفی فراوانی دارند. (آشتیانی ۱۳۹۲)

هیجان خواهی به عنوان متغیر پیش بینی کننده وابستگی به مواد مخدر ذکر شده است. هم چنین در رابطه با سو مصرف مواد میتوان این گونه بیان کرد که افراد دارای سو مصرف مواد احتمالاً به دلیل برخورداری از سیستم فعال ساز رفتاری قوی تر، در گرایش به مصرف مواد مخدر آسیب پذیرتر هستند. با توجه به این که مواد مخدر، میزان انگیزختگی را افزایش می دهند، افراد دارای هیجان خواهی بالا تمایل بیشتری به مصرف مواد نشان می دهند. هم چنین میتوان بیان کرد که دانشجویانی که روش های مثبت کنترل هیجان را در اختیار ندارند، از طریق روش های

نامعقول مانند مصرف سیگار، مواد مخدر و داروهای روان گردان سعی در افزایش انگیزندگی خود می نماید و سرانجام احتمال آسیب پذیری آنها افزایش می یابد. (فاولس ۲۰۰۰ به نقل از کیامرئی ۱۳۹۰)

هم چنین، بین تاب آوری و آمادگی به اعتیاد رابطه منفی معنی دار وجود دارد. یعنی هرچه تاب آوری افزایش پیدا کند، آمادگی به اعتیاد کاهش پیدا می کند. این یافته ها نیز با نتایج فریدلی (۲۰۰۹)، باربارا و ویلند (۲۰۱۲)، محمودی (۱۳۹۰)، اشرفی (۱۳۹۳) و قنبری طلب و فولادچنگ (۱۳۹۴) همسویی دارد. فریدلیکسون و همکاران (۲۰۰۳) معتقدند که سطوح بالای تاب آوری به فرد کمک می کند تا از عواطف و هیجان های مثبت به منظور پشت سر نهادن تجربه های نامطلوب و بازگشت به وضعیت مطلوب استفاده کند. در واقع تاب آوری از طریق افزایش سطوح عواطف مثبت باعث تقویت حرمت خود و مقابله موفق با تجربه های منفی شده و باعث می شود که فرد در مواجهه با مشکلات و عواطف منفی کمتر به سراغ مواد برود. براساس این تبیین تاب آوری از طریق تقویت حرمت خود به عنوان مکانیسم واسطه ای به انطباق پذیری مثبت منتهی می شود و این تبیین مستلزم آن است که در صورت ضعف سازه تاب آوری حرمت خود تضعیف و فرایند مقابله با تجربه های منفی ناکارآمد می شود؛ بنابراین آسیب پذیری روانشناختی، افسردگی، اضطراب و نگرش به مصرف مواد از پیامد های ضعف تاب آوری است. افرادی که از تاب آوری بالایی برخوردارند، در هنگام مواجهه با شرایط تهدید کننده امیدوار هستند و از سبک های مقابله ای موثر استفاده می کنند و تاب آوری که به نوعی منبع حمایتی در مقابل عوامل استرس زا سبب می شود فرد با این موقعیت به نحو موثر سازگار شود. هم چنین افراد تاب آور دارای مهارت های مسأله گشایی، احساس شایستگی و کفایت، روابط صمیمانه و دلبری ایمن هستند. این افراد هنگام مواجهه با سختی ها و ناملازمات زندگی از این توانایی خود بهره گرفته و از ارتباط سازنده با دیگران استفاده می کنند و این عامل سبب کاهش افسردگی، اضطراب و فشار روانی شده و به تبع آن سلامت روانی افزایش پیدا می کند. و از سویی باعث می شود هنگام افراد به سو مصرف مواد کمتر کشانده شوند و از راه های موثری برای کاهش مشکلات استفاده کنند. (فراپورگ، هجمدل، روسنوینگر^۱ و همکاران ۲۰۰۶ به نقل از بهادری

¹ Favols

². Friborg, Hjemdel & Rosenvings

The Relationship between Excitement and Recursion with Readiness for Addiction in

۱۳۸۹) نتایج نشان داد که بین تاب آوری و آمادگی به اعتیاد رابطه منفی معنا داری وجود دارد. هم چنین بین هیجان خواهی وزیر مولفه های آن (تجربه طلبی، ماجراجویی، ملال پذیری و گریز از بازداری) رابطه مثبت معنا داری وجود دارد. تجربه و تحلیل رگرسیون نشان داد که تاب آوری و تجربه طلبی با ضریب بتای به ترتیب $۴/۸۹۸-$ و $۰/۱۹۴$ در پیش بینی موثر بودند یعنی توان پیش بینی آمادگی به اعتیاد را دارند. در متغیر آمادگی به اعتیاد، هیجان خواهی وزیر مولفه های تجربه طلبی، ملال پذیری و گریز از بازداری بین دختر و پسر در تفاوت معنا داری وجود دارد. با توجه به نتایج پژوهش می توان نتیجه گرفت که بین هیجان خواهی و تاب آوری با آمادگی به اعتیاد رابطه وجود دارد.

منابع

- اشرفی، سحر؛ محمدی، کوروش؛ صادقی، سعید. (۱۳۹۳). بررسی رابطه بین الگوهای دلبستگی با تاب آوری روانی و آمادگی به اعتیاد در دانشجویان. کنفرانس بین المللی علوم انسانی و مطالعات رفتاری.
- بهادری خسروشاهی، جعفر؛ هاشمی نصرت آبادی، تورج؛ بیرامی، منصور. (۱۳۸۹). رابطه سبک های دلبستگی و تاب آوری با گرایش به مصرف مواد. فصلنامه اعتیاد پژوهی مصرف مواد. سال چهارم. شماره ۱۴. ص ۱۸-۲۸
- حاجی حسنی، مهرداد (۱۳۹۰). رابطه بین پرخاشگری، ابزار وجود و افسردگی با آمادگی به اعتیاد در دانشجویان دختر دانشگاه علامه طباطبایی. مجله دانش و پژوهش در روانشناسی کاربردی. سال سوم. شماره ۱۳. ص ۶۵-۷۴
- رضایی، علی محمد؛ صنوبری، علی. (۱۳۹۲). نگرش دانشجویان به مصرف مواد مخدر: نقش بازدارنده منع قانونی، حمایت خانواده و عدم دسترسی به مواد و اعتماد به خود. فصلنامه اعتیاد پژوهی سوم مصرف مواد. سال هفتم، شماره ۲۸. ص ۴۴-۵۸
- عسکری، سعید؛ زکی بی، علی؛ علیخانی؛ مصطفی (۱۳۹۰). رابطه بین ویژگی های شخصیتی و پایگاه مهارگری با آمادگی به اعتیاد در میان دانشجویان پسر. مجله ی علوم روانشناختی. دوره دهم، شماره ۴۰. ص ۴۸۵-۴۹۷
- علی پور، فرشید؛ سعیدپور، صابر؛ جعفر، حسنی (۱۳۹۴). بررسی هیجان خواهی در افراد مبتلا به اعتیاد جنسی، اعتیاد به محرک ها، اعتیاد به مواد افیونی و افراد بهنجار. مجله ی دانشگاه علوم پزشکی مازندران شماره ۴. ص ۱۳۵-۱۳۸
- قاسمی، نظام الدین؛ ربیعی، مهدی؛ حقایق، عباس؛ پالاهنگ، حسن. (۱۳۹۰). مقایسه ی سطح هیجان خواهی، راهبردهای مقابله ای و میزان آسیب پذیری در برابر استرس در بین معتادان تحت درمان نگهدارنده با متادون و افراد سالم. فصل نامه اعتیاد پژوهی سوم مصرف مواد. سال پنجم. شماره ۱۸. ص ۷-۲۰
- قنبری طلب، محمد؛ فولادچنگ، محبوبه. (۱۳۹۴). رابطه ی بین تاب آوری و نشاط ذهنی با آمادگی به اعتیاد دانشجویان. فصل نامه اعتیاد پژوهی و سوم مصرف مواد. سال نهم، شماره ۳۴. ص ۱۰-۲۲

فتحی آشتیانی، علی (۱۳۹۲). آزمون های روانشناختی- ارزشیابی شخصیت و سلامت روان (چاپ دهم). تهران: انتشارات بعثت.

کرمی، جهانگیر؛ (۱۳۹۱) رابطه بین باورهای فراشناختی و پذیرش اجتماعی با آمادگی به اعتیاد در دانشجویان. مجله دست آوردهای روانشناختی و علوم تربیتی و روانشناسی شماره ۱، ص ۴-۱۴.

کیامرثی، آذر؛ ابوالقاسمی، عباس (۱۳۹۰) ارتباط خودکارآمدی، هیجان خواهی و راهبردهای مقابله با استرس با استعداد سو مصرف مواد در دانشجویان. فصل نامه اعتیاد پژوهی سومصرف مواد. شماره ۵، ص ۷-۲۱

محمودی، حسین (۱۳۹۰). بررسی رابطه ویژگی های شخصیتی (هیجان خواهی، ابراز وجود، سرسختی روانشناختی)، نگرش مذهبی و رضایت زناشویی با آمادگی به اعتیاد به مواد مخدر در مردان و زنان متأهل شهرستان اراک. پایان نامه کارشناسی ارشد.

مجوی شیرازی، مجید (۱۳۸۴) بررسی اعتبار پایایی و هنجاریابی مقیاس هیجان خواهی زاگرنمن با تغییرات بسته به فرهنگ. دو ماهنامه علمی- پژوهشی رفتاری شماره ۱۵. ص ۳۵-۴۸

ملک محمدی، فاطمه و یآوری نیک، سلیمان (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین ویژگی های شخصیتی و هوش هیجانی با تاب آوری و رابطه این متغیرها با روابط بین فردی، خودآثربخشی و رضایت از زندگی در بین دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. پایان نامه ی کارشناسی

وطن خواه، محمد؛ اکبری شایه، یحیی؛ دلاور، محمد؛ ریاحی، فروغ؛ پاک، سحر. (۱۳۹۳). رابطه ی هیجان خواهی و آمادگی به اعتیاد و نقش تعدیل گر ویژگی های شخصیتی روانرنجورخویی و توافق پذیری در دانشجویان دانشگاه فردوسی، دوره بیست و دوم، شماره ۱. ص ۶۴-۷۰

Angres, D.H., & Bettinardi-Angres, K. (2008). The disease of addiction: origins, treatment, and recovery. *Dis Mon*; 54(10):696-721

Barbara, J., Weiland, J. T. (2012). Resiliency in Adolescents at High Risk for Substance Abuse. *Journal of Clinical and Experimental Research*, 36(8), 1355-1364

Chassin L, Presson CC, Rose J, Sherman SJ. (2007). What is addiction? Age related differences in the meaning of addiction, *Drug Alcohol Depend*; 87(1):30-8

Connor, L., & Davidson, M. (2003). An inventory for resilience construct. *Journal of Personality and Individual Differences*, 35, 41-53

Cooper. M., Wood, L., Orcutt, P.K., Holly, K., & Austin, A. (2003). Personality and the Predisposition to Engage in Risky or Problem Behaviors during Adolescence, *Journal of Personality and Social*, 84, 390-410.

Friedli, L. (2009). Mental health, resilience and inequalities. *WHO Regional Office for Europe*. 1-3.

Hampson.s.e.Anderson.Lindgren, K. P., Mullins, P. M., Neighbors, C., Blayney, J. A. (2010). Curiosity killed the cocktail? Curiosity, sensation seeking, and alcohol-related problems in college women. *Addictive Behaviors*. In Press

Oshio, A., Kaneko, H., Nagamine, S., Nakaya, M. (2003). Construct validity of the Adolescent resilience Scale, *Journal Psychological Reports*, 93, 1217-1222

Weed, N., Butcher, N. J., Mckenna, T., & Ben-Porath, Y. (1992). New measures for assessing alcohol and other drug problems with MMPI-2, APS & AAS. *Journal of Personality Assessment*, 58, 389-404.

Zuckerman, M. (1994). Behavioral expressions and biosocial bases of sensation seeking. New York: Cambridge University Press.

The Relationship between Excitement and Recursion with Readiness for Addiction in

Zuckerman M. Sensation seeking: beyond the optimal level of arousal. New York: L. Erlbaum Associates; 1979

